

Epidemije Trihineloze u Istri 2002. i 2004. godine

Vlasta Skopljak

Zavod za javno zdravstvo Istarske županije

Sažetak

U kratkom, dvogodišnjem razdoblju u Istarskoj su županiji izbile dvije epidemije trihineloze. Trihineloze u Istri nema tako da se kod pojave bolesti kod ljudi uvijek radi o importiranoj bolesti.

U ove dvije epidemije, 2002. i 2004. godine, obolio je veći broj osoba (u prvoj 151, a u drugoj u Puli 36). U oba slučaja do zaražavanja je došlo konzumiranjem polusuhih svinjskih proizvoda kupljenih u javnoj distribuciji, ne termički ili nedovoljno termički obrađenih. Populacija zahvaćena prvom epidemijom je sa područja cijele Istre ali i iz Rijeke, kao i iz Italije. Suhomesnati svinjski proizvodi proizveli su se u Poreču od mesa dobavljenog iz istočne Slavonije.

U drugoj epidemiji je bilo 36 oboljelih, svi su iz Pule, a zarazili su se konzumiranjem polusuhih slavonskih kobasica, također bez termičke obrade, koje su kupili u trgovini proizvođača iz Slavonije u Puli i u mesnici koja je od istog proizvođača nabavljala iste kobasice. Istovremeno je oboljelih bilo i u Slavanskom Brodu, gdje je oboljelo oko 63 osoba.

Key words: trihinelozna, polusuhi svinjski proizvodi, importirana bolest, javna distribucija

UVOD

U razdoblju od dvije godine u Istri su izbile dvije epidemije trihineloze. I ranijih je godina bilo oboljelih od trihineloze u Istarskoj županiji, uglavnom se radilo o pojedinačnim slučajevima ili o manjoj epidemiji. U svim tim slučajevima radilo se o importiranoj trihinelozu, do koje je došlo konzumiranjem polusuhih svinjskih kobasica proizvedenih izvan naše Županije, a prodavale su se ilegalno ili su ih oboljeli dobili od svojih obitelji izvan Istre.

PRIKAZ EPIDEMIJE

Međutim, u listopadu mjesecu 2002. godine izbila je epidemija trihineloze koja je obuhvatila cijelu našu Županiju sa 151 oboljelom osobom, a oboljelih je bilo i izvan Županije, u Rijeci i Trstu.

Epidemiološkim se anketiranjem oboljelih utvrdilo da su svi konzumirali polusuhe svinjske kobasice, tzv. Istarske kobasice, koje su kupili u trgovinama u Buzetu, Poreču, Taru, Rovinju, Pazinu i Puli. Oboljeli nam nisu mogli navesti ime proizvođača, a kako su u Istri tri proizvođača koji proizvode suhomesnate proizvode, u suradnji sa sanitarnom inspekcijom, privremeno je zabranjena prodaja njihovih proizvoda dok se ne utvrdi pravi vehikl.

Daljnijim epidemiološkim anketiranjem oboljelih postavljena je epidemiološka sumnja da su se bolesnici zarazili konzumiranjem „Istarskih kobasica“ proizvođača iz Poreča, koji ima svoja prodajna mjesta u Taru i Višnjanu, a distribuirao je svoje proizvode i na više mjesta u Županiji.

U suradnji sa veterinarskom inspekcijom, temeljem dobivenih podataka o dobavljačima mesa kao i o isporukama gotovih proizvoda te vremenu kada su ih oboljeli kupili i konzumirali posumnjalo se da je meso za proizvodnju navedenih proizvoda pristiglo u Poreč iz istočne Slavonije.

Da se kod oboljelih radilo o trihinelozu potvrđeno je serološkim pretragama (IF, ELISA), a Trihinella spiralis potvrđena u uzorku kobasice pronađene kod dviju obitelji oboljelih je bila potvrda o „istarskim kobasicama“ kao vehiklu.

Druga slična epidemija je izbila u studenom mjesecu 2004. godine. I u ovoj epidemiji trihineloze do zaražavanja oboljelih je došlo konzumiranjem polusuhih svinjskih proizvoda („slavonske kobasice“) kupljenih na dva prodajna mjesta u Puli, u prodavaonici suhomesnatih proizvoda proizvođača inkriminiranih kobasica i u jednoj mesnici, koja osim svježeg mesa prodaje i suhomesnate proizvode raznih proizvođača. Oba su prodajna mjesta u Puli.

U ovoj je epidemiji oboljelo 36 osoba, svi iz Pule, koji su se razboljeli konzumiranjem „slavonskih kobasica“ jednog proizvođača iz Slavonije.

O izbijanju epidemije trihineloze je istog dana obaviještena epidemiološka služba Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo kao i o sumnji da se radi o proizvođaču suhomesnatih proizvoda iz okolice Slavanskog Broda.

Epidemiološka služba Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo nas je pak izvijestila da i u Slavanskom Brodu ima oboljelih od trihineloze koji su konzumirali „slavonske kobasice“ istog proizvođača kupljenih u njegovim prodavaonicama.

I u ovom slučaju, kao i u prethodnoj epidemiji, serološke su pretrage kod oboljelih potvrdile da se radi o trihinelozu, a da su „slavonske kobasice“ spomenutog proizvođača vehikl potvrđeno je pronalaskom

uzročnika u uzorku kobasice koju nam je dostavila jedna oboljela obitelj iz Pule.

ZAKLJUČAK

U obje epidemije je do obolijevanja došlo konzumiranjem netermički ili nedovoljno termički obrađenih polusuhih svinjskih kobasica koje su kupljene na javnim prodajnim mjestima. U oba je slučaja meso od kojeg su kobasice proizvedene sa istog područja, gdje je trihineloza prisutna dulje vrijeme. Kako se radi o bolesti koje je vrlo rijetka u našoj Županiji, u prvoj epidemiji na trihinelozu nisu u početku posumnjali ni liječnici, a oboljeli tegobe nisu povezivali konzumiranjem suhomesnatih proizvoda.

LITERATURA

1. Ropac D., suradnici, Epidemiologija zaraznih bolesti, Zagreb: Medicinska naklada, 2003.
2. Benenson A.S., Control of communicable diseases Manual, Washington: American Public Health Association

Kontakt osoba:

Vlasta Skopljak, dr.med., spec.epidemiolog
Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Nazorova 23, 052/529017; 052/222151;
epidemiologija@zziziz.hr